Dosarul: nr.2a-3710/23(2-22074399-02-2a-29092023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - V. Holban

D E C I Z I E

06 februarie 2024 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Anatol Pahopol
Judecătorii: Ruxanda Pulbere și Dorin Dulghieru
Grefier Tinca Zagorodnîi

examinând în ședință publică, apelul declarat de OCN ”*****” SRL, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva OCN ”*****” SRL, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor cu privire la declararea nulităţii clauzelor contractuale, împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 februarie 2023, prin care acțiunea a fost admisă integral, -

A C O N S T A T A T:

Pretențiile din acțiune:

1. La data de 27 mai 2022, ***** a depus o cerere de chemare în judecată împotriva OCN ”***** ” SRL, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor cu privire la declararea nulităţii clauzelor contractuale.
2. În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 29 ianuarie 2022, între OCN ”*****” SRL în calitate de împrumutător şi ***** în calitate de împrumutat a fost încheiat contractul de credit cu dobândă nr.22400005656, prin intermediul căruia, reclamantul a beneficiat de un credit de 13520 Euro.
3. Statuează că, în realitate de fapt a primit suma de 261949,64 lei, ceea ce conform cursului BNM din acea dată, constituie 13114,4 Euro, în consecință fiind „deposedat” din start de suma de 405,6 Euro, fapt confirmat prin ordinul de eliberare a numerarului nr.140 din 29 ianuarie 2022.
4. Menționează că, aproximativ la jumătatea lunii ianuarie 2022 a apărut ideea şi necesitatea de a procura un automobil. Pentru procurarea acestuia reclamantul informează că avea economisiți în jur de 30% din bani, urmând să contacteze un

credit pentru acoperirea integrală a costului acestuia.
5. Specifică că, luând legătura cu reprezentanții OCN ”*****” SRL, ultimii au acceptat acordarea creditului la cererea reclamantului. Informează că OCN „***** ” SRL a expediat un mesaj în privat lui ***** prin intermediul aplicaţiei Viber în care era menționat foarte succint, vag şi superficial condiţiile unui potențial credit. În acelaşi mesaj i-a fost expediat reclamantului şi un număr de contact a persoanei cu care urma să fie stabilită ziua de primire a sumei de bani (împrumutului).
6. Reclamantul indică că a telefonat, ulterior fiind invitat la sediul OCN „*****” SRL pentru a semna contractul şi a primi creditul atunci când reclamantul v-a identifica mijlocul de transport pe care urmează să îl procure.
7. Informează că aproximativ la data de 26-27 ianuarie 2022, la întrebarea reclamantului acordată către OCN „***** ” SRL dacă este posibil să ia o copie de pe contractul de credit să-l studieze o zi - două, până când îşi găsește un mijloc de transport pe care să îl procure, pentru a înţelege efectele, conţinutul obligaţiilor pe care urmează să şi le asume, ***** a primit răspuns precum că pârâtul nu poate să îi elibereze careva contract, decât în ziua când o să-l semneze şi o să primească banii.
8. Specifică că, la data de 29 ianuarie 2022 a decis să procure un mijloc de transport, respectiv ultimul a anunţat reprezentantul OCN „*****” SRL precum că are nevoie să primească banii, comunicându-i-se că trebuie să meargă să îl înregistreze cu drept de proprietate, apoi să transmită poze cu mijlocul de transport pentru ca să înregistreze gajul, şi numai după asta poate merge împreună cu vânzătorul să semneze contractul de credit şi să primească banii pentru a-i transmite acestuia.
9. Comunică că în aceiași zi, reclamantul s-a deplasat cu vânzătorul la intrarea în sediul OCN ”*****” SRL de pe bd-ul Moscovei, care îl aştepta pentru a-şi primi restul banilor, deoarece până la înregistrarea dreptului de proprietate reclamantul i-a transmis doar o parte din bani. La semnarea contractului, reclamantul statuează că i-a fost întins un set de acte, pe care a reuşit doar fugitiv, pe diagonală să citească, indicându-i-se doar locurile unde este necesar să semneze.
10. Subliniază că, fiind practic pus în faţa unui fapt împlinit, a semnat contractul de credit care era unul deja pregătit, tipizat, de adeziune, pe care nu l-a mai putut negocia nicicum, neavând nici timp suficient cel puţin de a-l studia. Însă, ulterior peste câteva zile, atunci când a studiat minuțios acel contract de credit şi a intrat în esenţă, reclamantul a înțeles că o bună parte din clauzele respective, dar şi contractul de gaj separat, sunt abuzive, conţin dobânzi exagerate, comisionul de acordare a acestui credit este unul absolut exagerat, instituirea acelui gaj este absolut nejustificat fiindu-i încălcat dreptul de proprietate împreună cu atributul de dispoziție.
11. Menționează că comisionul de acordare a creditului de 3% (ceea ce a constituit 405,6 Euro, bani pe care din start au fost retraşi de către împrumutător) reieşind din caracterul sinalagmatic al contractului, rezultă că o parte trebuie să facă ceva, ca să poată cere ceva.
12. Afirmă că, nu îi este clar care a fost prestaţia împrumutătorului OCN ”*****”

SRL pentru ca reclamantul în calitatea sa de consumator/ împrumutat să achite un comision atât de exagerat de peste 8000 lei la acordarea creditului.

13. O altă clauză care este abuzivă, excesivă şi exagerat de mare este comisionul de administrare lunară, care după cum rezultă din graficul anexă al contractului nu este de înţeles din ce este format, de ce nu este unul fix şi cel mai important-pentru care prestaţie a împrumutătorului se percepe lunar de la 35 şi până la 44 Euro, în condiţiile în care reclamantul merge odată în lună şi achită la sediul OCN „*****” SRL rata creditului.

14. Consideră că clauza contractuală înserată la pct.1.4 compusă din 2 comisioane absolut nejustificate, unul iniţial, la acordarea creditului de 3%, altul lunar de 0,3%, înserat și în informația precontractuală, sunt nişte şiretlicuri utilizate de împrumutător pentru a încasa sume de bani exagerate, fără careva justă cauză.

15. Concluzionează că, în mod nejustificat a fost instituit si gajul în favoarea împrumutătorului, fapt ce îi încalcă reclamantului dreptul de proprietate asupra mijlocului de transport procurat, precum si alte comisioane aşa cum este cel de achitare a creditului în mod anticipat, care de asemenea nu are nici o logică solidă, clauza penală de 1% pentru fiecare zi de întârziere și altele.

16. Astfel, solicită reclamantul constatarea ca fiind abuzive, cu declararea nulă a clauzelor contractuale înserate în pct.1.4. al contractului de credit cu dobândă nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022 încheiat între ***** şi OCN ”*****” SRL.

Aprecierea primei instanțe:

17. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 februarie 2023, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva OCN „***** ” SRL, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor cu privire la declararea nulității clauzelor contractuale.

S-a declarat nul pct.1.4 din contractul de credit nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022 încheiat între OCN ”*****” SRL şi *****.

S-a încasat din contul OCN ”*****” SRL în beneficiul statului taxa de stat de la care plată este scutit reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 150 lei.

Pretențiile din cererea de apel:

18. Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la data de 01.03.2023, OCN ”*****” SRL, în termenul prevăzut de lege, a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 februarie 2023, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanmței de fond cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Argumentele participanților la proces:

19. În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat că, nu este de acord cu hotărârea instanței de fond, pe care o consideră neîntemeiată și pasibilă casării integrale.

20. Menționează că, Legea cu privire la clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii nr.256 din 09.12.2011 la care face referinţă instanţa de fond la argumentarea Hotărârii de Judecată din 27.02.2023, a fost abrogată prin Legea nr.133 din 15.11.2018 privind modernizarea Codului civil şi modificarea unor acte legislative, în conținutul prezentei legi la art.XVII este stipulat că la data de 01 martie 2019 se abrogă: Legea nr.256/2011 privind clauzele abuzive în contractele încheiate cu consumatorii.
21. Indică că, conform cererii de acordare a împrumutului depuse la data de 25.01.2022 de către *****, ultimului i-a fost prezentată informația precontractuală la data de 29.01.2022, cu descrierea principalelor caracteristici ale produselor contractuale, costurile creditelor şi alte aspecte juridice importante informație cu care potențialul debitor a făcut cunoștință până la contractarea împrumutului nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022.
22. Urmare a cărui fapt reclamantul, fără a obiecta, a solicitat încheierea contractului de împrumut nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022, circumstanță ce denotă că *****, la etapa negocieri contractului de împrumut a respectat cu stricteţe prevederile legislaţiei în vigoare, astfel califică drept declarativ argumentele părții, fără careva suport probatoriu, aspecte invocate de către pârâtă în referință.
23. Menționează că, atât comisioanele cât şi dobânda au fost negociate în prealabil de către OCN ”*****” SRL şi *****, iar într-un final după ce părțile au căzut de acord atât în privința contractului de împrumut cât şi în privința contractului de gaj din 29.01.2022, părțile au încheiat contractul de credit.
24. În acest context afirmațiile precum că reclamantul nu a avut posibilitatea negocierii clauzelor, nu este veridic, contractul îl demonstrează toate circumstanțele de fapt şi de drept invocate. Părţile din start au prevăzut costurile administrării împrumuturilor prin stabilirea unor comisioane, or în calitate de împrumutător, compania administrează şi monitorizează fiecare împrumut aparte, legate de supravegherea lor în caz de necesitate, suportarea cheltuielilor.
25. Relatează că, atât comisioanele cât şi dobânzile contractuale, au fost negociate din start de către părţi, acestea având termen suficient de a prevedea şi de a negocia fiecare clauză în parte, au fost prezentate un şir de informații şi acte precontractuale care a permis luare de cunoștință cu toate costurile aferente ale împrumuturilor, în toate cazurile fiind prezentată transparentă, detaliat părțile componente ale dobânzii anuale efective (care constă din comisioane, dobânda la credit). Totodată conform art.3 alin.(3), din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr.202 din 12 iulie 2013, costul total al creditului pentru consumatori - toate costurile, inclusiv dobânda, comisioanele, taxele şi orice alt tip de costuri pe care trebuie să le suporte consumatorul în legătură cu contractul de credit şi care sînt cunoscute de creditor, cu excepţia taxelor notariale; costurile pentru serviciile accesorii aferente contractului de credit, în special valoarea medie a primelor de asigurare, sânt incluse în cazul în care

obținerea creditului sau obținerea acestuia potrivit clauzelor şi condițiilor prezentate este condiționată de încheierea unui contract de servicii.
26. Relevă că, prin prisma prevederilor legale, comisionul stabilit conform contractului de credit de împrumut cu dobândă cu nr.22400005656 din 29.01.2022, nu este în contradicții cu actele normative civile, or, la încheierea contractului de împrumut creditorul pe lingă încasarea poate prevede şi încasarea unor comisioane, taxe şi orce alt tip de costuri, pe care trebuie să le suporte debitorul, în legătură cu încheierea contractului de împrumut care, până a fii încheiat contractul de credit cu dobândă, ***** a făcut cunoștință cu informația precontractual prin care a fost de acord, ulterior semnând declarația că a făcut cunoștință cu condițiile contractuale şi este de acord.
27. Specifică că, cu reclamantul ***** a fost încheiat contractul de împrumut cu dobândă nr.22400005656 din 29.01.2022, prin care împrumutătorul OCN ”*****” SRL a dat un împrumut, sub formă de mijloace bănești, în suma de 13520 Euro, pe un termen de 60 luni.
28. La fel, este de menționat faptul că în cererea de chemare în judecă reclamantul este nedumerit de ce acest comision nu este unul fix, astfel în conformitate cu pct.1.4 al contractului de credit este prevăzut, un comision lunar 0,30%, care se calculează la suma inițială a creditului lunar, care se calculează zilnic, din suma inițială, începând cu data următoarei datei eliberării creditului inclusiv ziua rambursării integrale a acestuia, reieşind din baza de calcul-anul cu 365/366 zile şi numărul efectiv de zile utilizate a părții respective din credit şi se va achita în conformitate cu Graficul de rambursare care este parte integrală a contractului de credit.
29. Acesta se calculează în felul următor 0.30 % din suma inițială de 13520 EURO = 40.56 EURO*12 (luni/an) = 486.72:365 (zile/an) = 1.33 EURO este comisionul zilnic, astfel acesta diferă de la lună la lună, sau graficul de plată este unul flexibil, iar data de plată de la lună la lună diferă, astfel conform contractului calculează zilnic din suma inițială începând cu data următoarei eliberării creditului inclusiv ziua rambursării, astfel creditul a fost eliberat la data de 29.01.2022 prima rata de achitare este data de 25.02.2022,27 zile*1,33 EURO=35,91 EURO, iar următoare dată de plată fiind 25.03.2022,28 zile*1,33 EURO=37,24 EURO, indicată în graficul de rambursare.
30. Indică că, în conformitate cu pct.4.4 la prezentul credit DAE şi valoarea totală plătibilă de Debitor este de 17,62 % anual, ce este una rezonabilă. Sau unul din aspectul pe care instanța de judecată trebuie să îl examineze ca clauză să creeze un dezechilibru semnificativ şi dezavantajos în detrimentul consumătorului, sau daca este să analizăm suma acordată, termenul acordat şi DAE, costul total al creditului acestea sunt în corelație rezonabilă.
31. Susține că, pentru declararea caracterul abuziv al unei clauze este necesar în conformitate cu art.1075 Cod Civil modernizat, să se țină cont de următoarele circumstanțe: respectarea obligației de transparență prevăzută de art.1071, natura

obiectului contractului, circumstanţele determinante în cadrul încheierii contractului, celelalte clauze ale contractului.
32. Afirmă că, clauzele contractuale sunt unele echitabile, nu creează un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligațiile părților şi nu impun în sarcina reclamatului obligațiile disporţionate, or, la caz, toate aferente împrumutului contractat nu sunt camuflate, fiind transparente ca parte componentă comisionului şi dobânzi contractuale.
33. Astfel, solicită apelantul admiterea cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi decizii privind casarea integrală a hotărîri instabței de fond din 27.02.2023 şi menținerea clauzelor contractuale stabilite de comun acord între părţii şi casarea hotărîri în partea ce ţine de încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 150 lei din contul pârâtei OCN ”*****” SRL.
34. Intimatul *****, fiind prezent în ședința de judecată, a solicitat respingerea apelului ca fiind neîntemeiat cu menținerea hotărârii instanței de fond.
35. Apelantul OCN ”*****” SRL, fiind citat legal despre data, ora și locul examinării cauzei, în ședința de judecată nu s-a prezentat, nu a anunțat instanța despre motivele neprezentării, precum și nu au solicitat amânarea sau examinarea cauzei în lipsă, motiv pentru care, în ordinea art.art.206, 379 CPC, Colegiul civil a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Termenul de declarare a apelului:

36. În conformitate cu prevederile art.362 alin.(1) CPC, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.
37. Din materialele cauzei se atestă că, dispozitivul hotărârii instanţei de fond a fost pronunțat public la 27 februarie 2023, iar cererea de apel a fost depusă de OCN ”*****” SRL la data de 01 martie 2023, iar în așa mod Colegiul constată că, apelul din speță a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de apel:

38. Audiind explicațiile participanților prezenți la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma materialelor din dosar și în raport cu prevederile legislației în vigoare, Colegiul civil consideră că, apelul declarat de OCN ”*****” SRL este neîntemeiat și urmează a fi respins, din următoarele motive.
39. Potrivit art.385 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe.
40. Potrivit dispozițiilor art.118 alin.(1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor şi obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.
41. Articolul 130 alin.(1) CPC statuează că, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă,

nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.
42. Din textul art.240 alin.(1) CPC, se desprinde că, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii.
43. În conformitate cu dispozițiile art.373 alin.alin.(1), (2) și (5) CPC, (1) instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecțiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanță. (2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. (5) Instanţa de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
44. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanţa de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
45. Din optica celor enunțate Colegiul reține că, sarcina instanţei de apel derivă din dispozițiile art.373 CPC în condițiile în care instanţa de fond a soluționat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acțiunii în raport cu concluziile reținute de către aceasta.
46. Totodată, Colegiul Civil reține că instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reţinându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanţei inferioare (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).
47. Aşadar, Colegiul civil verificând în raport cu prevederile art.art.238-241 CPC, legalitatea şi temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi menținută, or, instanţa de fond corect a elucidat şi constatat circumstanțele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii acțiunii din speță, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.
Circumstanțele de fapt ale cauzei:
48. În speță, Colegiul civil a stabilit că, la data de 29 ianuarie 2022 între OCN ”*****” SRL în calitate de creditor şi ***** în calitate de debitor a fost încheiat contractul de credit nr.22400005656, prin intermediul căruia debitorul a beneficiat de un credit în mărime totală de 13520 Euro, pe un termen de 60 luni scopul creditului fiind procurarea automobilului (f.d.9-11).

49. În scopul executării obligațiilor asumate prin contractul de credit nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022 încheiat şi semnat cu *****, la data de 29 ianuarie 2022 între OCN ”*****” SRL în calitate de creditor gajist şi ***** în calitate de debitor gajist a fost semnat contractul de gaj nr.22400005656 G1 prin intermediul căruia ***** şi-a exprimat acordul expres de a constitui gajul în favoarea creditorului gajist OCN ”*****” SRL asupra bunului mobil - autoturism marca Volvo, model XC60, cu nr.de înmatriculare MOF929, care-i aparţine cu drept de proprietate (f.d.12-13).
50. Conform ordinului de eliberare a numerarului nr.140 se atestă că lui ***** i-a fost eliberată suma de 261949, 64 lei, în temeiul contractului de credit nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022 (f.d.14).
51. Conform pct.1.4 secțiunea ”Condiţiile de bază ale creditului” al contractului nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022, comisionul pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului, calculat şi achitat în felul următor: - 3.00% din valoarea totală a creditului şi achitat de debitor la data acordării creditului din surse proprii sau este reţinut de creditor din suma creditului indicat în pct. 1.1; - 0.30% care se calculează zilnic, din suma iniţială, începând cu data următoare datei eliberării creditului inclusiv ziua rambursării integrale a acesteia, reieşind din baza de calcul - anul cu 365/366 zile şi numărul efectiv de zile de utilizare a părţii respective din credit - se va achita în conformitate cu graficul de rambursare anexat la prezentul contract. Perceperea comisionului menţionat este justificată de contraprestația oferită de creditor în legătură cu utilizarea creditului de către debitor, şi anume: notificarea prealabilă a debitorului prin sms privind zilele de plată şi întârzierile de achitare a creditului, acoperirea costurilor care urmează a fi suportate de debitor în legătură cu achitarea ratelor de credit în oficiile poştale şi post-terminale, deservirea call-centru şi posibilitatea de a obţine rapid răspunsul la orice întrebare legată de creditul acordat, aprobarea şi menţinerea limitei de credit per debitor, urmare a efectuării analizei financiare, examinarea bonităţii debitorului şi acoperirea costurilor de accesare a registrelor publice şi a registrelor BIC (f.d.9).
52. Potrivit actului nr.17 de constatare a clauzelor abuzive în contractele încheiate cu consumatorii din 05 iunie 2022, întocmit de către Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței, s-a stabilit că, prevederile de la pct.6.1 secțiunea ,,clauza penală” din contractul de credit cu dobândă nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022, textul de la pct.3 secțiunea ,,costurile creditului” din informație precontractuală cât şi pct.1.4 secțiunea ,,Condiţiile de bază ale creditului” din contractul de credit cu dobândă nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022 sunt contrare cerinţelor de bună-credinţă ce creează în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile şi obligaţiile părţilor care decurg din contract.
53. Totodată, reclamantul a fost informat că, în scopul solicitării satisfacerii revendicărilor, este în drept să se adreseze în instanța de judecată, iar Agenția pentru Protecția Consumatorilor și Supravegherea Pieței și-a rezervat dreptul de a se adresa

în instanța de judecată, pentru a obține recunoașterea caracterului abuziv al clauzelor contractuale din contractele cu același obiect încheiate cu alți consumatori, precum și excluderea clauzelor abuzive din contractele-tip (f.d.21-26).

54. Invocând că o bună parte din clauzele din contractul de credit cu dobândă nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022, dar şi contractul de gaj separat, sunt abuzive, conţin dobânzi exagerate, comisionul de acordare a acestui credit este unul absolut exagerat, la data de 27 mai 2022, ***** a depus o cerere de chemare în judecată împotriva OCN „***** ” SRL, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor cu privire la declararea nulităţii clauzelor contractuale.

55. Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea contestată din 27 februarie 2023, a admis cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva OCN ”*****” SRL, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor cu privire la declararea nulităţii clauzelor contractuale. S-a declarat nul pct.1.4 din contractul de credit nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022 încheiat între OCN ”*****” SRL şi *****. S-a încasat din contul OCN ”*****” SRL în beneficiul statului taxa de stat de la care plată este scutit reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată în mărime de 150 lei.

56. Colegiul civil, analizând legalitatea actului contestat în raport cu circumstanțele constatate, consideră întemeiat raționamentul instanței de fond cu privire la admiterea acțiunii, reieșind din următoarele considerente.

57. În conformitate cu prevederile art.328 alin.(1) Cod civil, nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată, atât pe cale de acţiune, cât şi pe cale de excepţie, de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată este obligată să o constate din oficiu după ce a ascultat opiniile participanţilor la proces.

58. Conform art.329 Cod civil, în contractele cu consumatorii sânt nule clauzele abuzive, precum şi clauzele prin care se derogă de la dispoziţiile legale de la care este interzis a se deroga în detrimentul consumatorului (nulitatea de protecţie). Nulitatea de protecţie operează doar în măsura în care avantajează consumatorul.

59. Conform art.1072 Cod civil, într-un contract dintre un profesionist şi un consumator, clauza care nu a fost negociată individual se consideră abuzivă dacă este propusă de către profesionist şi dezavantajează considerabil, contrar bunei-credinţe, consumatorul.

60. Articolele 1077-1079 Cod civil cuprind lista clauzelor considerate abuzive în contractul dintre un profesionist şi un consumator fără necesitatea evaluării lor conform alin.(1) din prezentul articol şi art.1075. Listele prevăzute de articolele menţionate la alin.(2) nu vor fi interpretate ca liste exhaustive. La evaluarea caracterului abuziv al unei clauze contractuale în sensul art.1072 alin.(1), art.1073 şi 1074 se va ţine cont de: a) respectarea obligaţiei de transparenţă prevăzută la art.1071; b) natura obiectului contractului; c) circumstanţele determinante în cadrul

încheierii contractului; d) celelalte clauze contractuale; e) clauzele cuprinse în orice alt contract de care depinde contractul.
61. Potrivit art.1077 alin. (3) Cod civil, sînt considerate abuzive clauzele care nu au fost negociate individual şi au ca obiect sau efect: 3) obligarea consumatorului de a respecta clauze cu care acesta nu a avut posibilitatea reală să se familiarizeze înainte de încheierea contractului.
62. Conform art.1076 alin.(1)-(4) Cod civil, clauza abuzivă este lovită de nulitate absolută. Această nulitate de protecţie operează doar în măsura în care anularea clauzei avantajează partea care nu a propus clauza abuzivă. În cazul în care partea care nu a propus clauza abuzivă este un consumator, instanţa de judecată este obligată să invoce nulitatea din oficiu. Dacă contractul poate fi, în mod rezonabil, menţinut fără clauza abuzivă, celelalte clauze rămân valabile.
63. Colegiul reține că, în contractul dedus judecării se menționează despre un comision pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului în mărime de 3.00% din valoarea totală a creditului şi achitat de debitor la data acordării creditului din surse proprii sau este reținut de creditor din suma creditului indicat în pct.1.1 şi comisionul în cuantum de 0.30% care se calculează zilnic, din suma inițială, începând cu data următoare datei eliberării creditului inclusiv ziua rambursării integrale a acesteia.
64. Având în vedere că contractul de credit cu dobândă nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022 a fost încheiat în ziua adresării pârâtului cu cerere pentru acordarea creditului, este evident că clauzele contractuale la pct.1.4 al contractului de credit nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022, nu au fost negociate, contractul de credit fiind redactat de pârât unilateral, potrivit unor clauze contractuale standard, fără acordarea posibilității debitorului de a discuta conținutul acestora.
65. Totodată, conform art.5 alin.(1) şi (2) lit.a) din Legea privind contractele de credit pentru consumatori nr.202 din 12 iulie 2013, creditorul şi, dacă este cazul, intermediarul de credit furnizează consumatorului, în baza clauzelor şi a condițiilor de creditare oferite de către creditor, precum şi, după caz, a preferințelor exprimate şi a informațiilor furnizate de către consumator, informațiile necesare care să îi permită consumatorului să compare mai multe oferte pentru a putea lua o decizie informată cu privire la eventuala încheiere a unui contract de credit. Informațiile precontractuale sunt furnizate cu suficient timp înainte, dar cel puțin cu 15 zile calendaristice înainte ca un consumator să încheie un contract de credit sau să accepte o ofertă. Perioada de 15 zile poate fi redusă cu acordul scris al consumatorului.
66. Astfel, negocierea directă cu consumatorul nu este echivalentă cu prezentarea pachetului de servicii de către creditor și cu obligația de informare, negocierea presupunând, ca partea, consumatorul, să aibă posibilitatea studierii şi modificării clauzelor contractuale.

67. În acest context, instanța de fond întemeiat a stabilit că reprezentantul pârâtului nu a prezentat careva probe care ar demonstra negocierea prevederilor contractului de credit cu reclamantul *****, iar contractele de credit încheiate de OCN ”*****” SRL sunt contracte pre-formulate, sunt indubitabil contracte de adeziune, întrucât ele nu se negociază, acceptarea lor fiind o condiție pentru a încheia orice contracte cu persoana juridică. Voința clientului se rezumă la a semna sau nu contractul.
68. Ţinând cont de cele menționate Colegiul consideră întemeiat raționamentul instanței de fond în privința faptului că clauzele contractuale referitor la încasarea comisionului pentru serviciile prestate în legătură cu utilizarea creditului, sunt abuzive, deci nule de drept.
69. Conform art.3 din Directiva 93/13 CEE a Consiliului din 5 aprilie 1993 privind clauzele abuzive, o clauză contractuală, nefiind negociată în mod individual cu consumatorul, este abuzivă, în cazul în care creează, contrar cerințelor de bună-credință, prin ea însăși sau împreună cu alte prevederi din contract, în detrimentul consumatorului, un dezechilibru semnificativ între drepturile și obligațiile părților care decurg din contract. Se consideră întotdeauna că o clauză nu a fost negociată individual, atunci cînd a fost inclusă de către comerciant în prealabil și, din acest motiv, consumatorul nu a avut posibilitatea de a influența conținutul ei.
70. Conform dispozițiilor Directivei în contractele încheiate cu consumatorii p.1 lit.e) al anexei la art.3 alin. (3) sunt considerate clauze abuzive, utilizate într-un contract încheiat cu un consumator, în special dispoziţiile care: impun, cu titlu de penalităţi, consumatorului care nu şi-a îndeplinit obligaţiile, o despăgubire într-un cuantum disproporţionat de mare. Curtea de Justiţie a Uniunii Europene a precizat că Directiva 93/13[...] trebuie interpretată în sensul că o instanţă naţională este obligată, din momentul în care dispune de elemente referitoare la situaţia de drept şi de fapt, necesare în acest scop, să aprecieze, chiar din oficiu, caracterul disproporţionat al penalităţii, prevăzute în contractul de credit, încheiat între un furnizor de servicii financiare şi un consumator.
71. Reieșind din prevederile normelor precizate și din circumstanțele stabilite, Colegiul consideră întemeiată concluzia instanței de fond privind admiterea pretenției reclamantului ***** și constatarea drept abuziv și nul pct.1.4 din contractul de credit nr.22400005656 din 29 ianuarie 2022 încheiat între OCN „***** ” SRL şi *****.
72. Colegiul va aprecia critic argumentul apelantului OCN ”*****” SRL conform căruia până la semnarea contractului de credit, debitorul a făcut cunoştinţă şi i s-a oferit posibilitatea expunerii asupra conţinutului contractului, astfel, părţile au negociat condițiile esențiale ale contractului în urma căruia ***** şi-a manifestat voinţa şi consimţământul neviciat de a încheia contractul, or, simpla mențiune în contract că debitorul acceptă condiţiile contractuale, nu dovedește faptul negocierii condițiilor contractuale de către *****.

73. În această ordine de idei, Colegiul apreciază cu certitudine caracterul formal al argumentelor apelantului, care nu generează opozabilitate atât timp cât aceste argumente nu au fost confirmate prin alte probe relevante și admisibile.
74. Sintetizând cele relatate, instanța de apel conchide că hotărârea judecătorească contestată este adoptată în limitele competenței, cu aplicarea corectă a legii materiale care guvernează raportul juridic litigios.
75. Drept urmare, Colegiul conchide că, OCN ”*****” SRL nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea justificării ilegalității hotărârii instanței de fond, circumstanță care evidențiază caracterul declarativ al acestuia, lipsit de conținut și evidențiază simplul fapt al dezacordului apelantului cu soluția dată de instanța de fond.
76. Conform art.82 CPC, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a pricinii.
77. În acest sens, Colegiul consideră oportun de a relata prevederile art.94 alin.(1) CPC, care reglementează că instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.
78. Astfel cheltuielile de judecată fiind o cerință subsecventă celei principale, poartă soarta cerinței de bază, la fel urmând a fi admisă, proporțional pretențiilor admise.
79. În circumstanțele enunțate, Colegiul civil învederează că, reieșind din faptul că cererea de chemare în judecată a fost admisă parțial, instanţa de fond just a încasat din contul OCN ”*****” SRL în beneficiul statului taxa de stat, de la care plată este scutit reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată, în mărime de 150 lei.
80. În consecință, Colegiul civil concluzionează privind netemeinicia argumentelor apelului declarat de OCN ”*****” SRL şi legalitatea hotărârii primei instanțe, situație în care se impune respingerea apelului și menținerea hotărârii primei instanțe.
81. Potrivit Hotărîrii Curţii Constituționale nr.3 din 20.01.2015, §41 importanța principiului legalității presupune ca legea să fie respectată, această exigență există nu doar pentru indivizi, dar în egală măsură şi pentru autoritățile publice şi private, în măsura în care legalitatea vizează actele agenților publici, exigența este ca aceștia să acționeze în limitele atribuțiilor care le-au fost conferite de lege, motiv din care, instanţa de judecată nu constituie o excepție de la regulă.
82. Principiul preeminenței dreptului, inserat în preambulul Convenției Europene şi Statutul Consiliului Europei, constituind în același timp atât un important impuls la adoptarea Convenției (Golder c. Regatului Unit al Marei Britanii, nr.4451/70 din 21.02.1975, par.34, f.d.30), cât şi parte integrantă a Convenției în conformitate cu prevederile art.31 alin.(2) al Convenției de la Viena, la fel nu poate fi neglijat la soluționarea pricinilor civile potrivit prevederilor art.12 CPC.
83. Mai mult decît atît, în conformitate cu prevederile art.9 CPC, instanţei de judecată îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfășurarea procesului, pe

principiile de contradictorialitate şi egalitate a părților în drepturi (art.26 CPC), motiv din care exonerarea unui participant la proces de obligația legală reprezintă în esență o favorizare nejustificată, în frauda regulilor unui proces echitabil.

84. Reieșind din cele expuse mai sus, în condițiile în care instanţa de fond corect a aplicat normele de drept material și procedural, iar instanța de apel a constatat legalitatea hotărârii primei instanțe, Colegiul civil ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat și a menține hotărîrea contestată.

85. În conformitate cu prevederile art.art.385 lit.a), 389-390, 394 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău, -

D E C I D E:

Se respinge apelul declarat de OCN ”*****” SRL.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 februarie 2023, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de ***** împotriva OCN ”*****” SRL, intervenient accesoriu Inspectoratul de Stat pentru Supravegherea Produselor Nealimentare și Protecția Consumatorilor cu privire la declararea nulităţii clauzelor contractuale.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Anatol Pahopol

Judecătorii: Ruxanda Pulbere

Dorin Dulghieru